

Br: 01-060/24-2659

31. maj 2024.

Za: Skupština Crne Gore,
g-din Andrija Mandić, predsjednik Skupštine Crne Gore

Predmet: Inicijativa za izmjenu Zakona o izboru odbornika i poslanika

Poštovani gospodine Mandiću,

Koristim priliku da Vas informišem da je u prethodnom periodu Ministarstvo javne uprave intenzivno radilo na planu unaprijeđenja sistema lokalne samouprave u Crnoj Gori. U tom pogledu, najprije usvojena je Strategija reforme javne uprave 2022-2026. godina, kojom je predviđeno sprovođenje sveobuhvatne Analize funkcionisanja sistema lokalne samouprave, kao i izmjene i dopune Zakona o lokalnoj samoupravi u skladu sa nalazima Analize. Vlada Crne Gore je u januaru ove godine usvojila predmetnu Analizu, a potpuno novi Nacrt Zakona o lokalnoj samoupravi objavljen je na javnu raspravu.

Pažljivo analizirajući sistem lokalne samouprave sa različitih aspekata u prethodnom periodu, želim da naglasim da se pitanje lokalnog izbornog sistema posebno izdvojilo i pokazala potreba za unaprijeđenjem normativnog okvira u tom dijelu. U prvom redu, postojeći izbor predsjednika opštine ne korespodira sa demokratskim standardima jer su Zakonom o lokalnoj samoupravi propisani samo opšti uslovi za njegov izbor, koji su istovjetni uslovima za izbor odbornika, pri čemu izbor predsjednika opštine nije u direktnoj ili indirektnoj vezi sa izbornom voljom građana. To znači da prema važećem pravnom okviru građani ne biraju neposredno predsjednika opštine, niti je propisana obaveza da se predsjednik opštine bira iz reda odbornika koji su dobili legitimitet zasnovan na izbornoj volji građana. Sagledavajući prednosti neposrednog izbora predsjednika opštine, cijenim da je važno da se takav model primijeni u Crnoj Gori. Više je razloga koji opravdavaju takav stav, a u pravom redu veći stepen odgovornosti prema građanima, veće učešće građana u izbornom procesu, veće povjerenje i stabilnost, što sve doprinosi jačanju demokratskih procesa na lokalnom nivou i poboljšanju kvaliteta života građana kroz efikasnije i odgovornije lokalno upravljanje.

Takođe, ovim putem istakao bih da je postojeći pravni okvir za sprovođenje lokalnih izbora u praksi pokazao niz izazova, počevši od toga da se izbori u opštinama ne sprovode istovremeno već u različitim jedinicama lokalne samouprave u različito vrijeme, postojanje mogućnosti da građani promjene prebivalište i iskoriste prava glasa u više jedinica lokalne samouprave na lokalnim izborima, sve do pitanja efikasnosti i ekonomičnosti izbornog procesa. U tom smislu, Ministarstvo javne uprave smatra da bi organizacija izbora u jedinicama lokalne samouprave u jednom danu doprinijelo unaprijeđenju principa jednakosti kroz jednake uslove za sve učesnike izbornog procesa, veću izbornu izlaznost, racionalizaciji troškova, efikasnosti sistema lokalne samouprave i transparentnosti.

Imajući u vidu sve navedeno, ovim putem upućujem inicijativu Skupštini Crne Gore i Odboru za sveobuhvatnu izbornu reformu da se:

1. Izbor predsjednika/ce opštine, odnosno gradonačelnika/ce vrši neposredno, odnosno, da građani direktno biraju predsjednika/cu opštine, odnosno gradonačelnika/cu;
2. Izbori u svim jedinicama lokalne samouprave održavaju istog datuma.

Na kraju, želim da naglasim da je Ministarstvo javne uprave otvoreno za zajedničku saradnju u pogledu unaprijeđenja sistema lokalne samouprave, a sve u cilju dalje demokratizacije našeg društva.

U uvjerenju da ćete razmotriti podnijete inicijative, te da je pred nama sadržajna saradnja, srdačno Vas pozdravljam.

S poštovanjem,

MINISTAR
mr Marash Dukaj

Dostavljeno: Naslovu
a/a